

A TÁRSAS KÉSZSÉGEK ÉS A TUDATELMÉLET KAPCSOLATA

Gál Zita

SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: társas készségek; szociometriai pozíció; tudatelmélet

Kutatásunkban a csoporthelyzetben megnyilvánuló társas készségek háttérét tanulmányoztuk: összefüggésben áll-e a tudatelméleti képesség a társas készségekkel. Ezt a kérdést a csoportban elfoglalt helyzet és a tudatelméleti teljesítmény kapcsolatának feltérképezésével vizsgáltuk. A kutatásban 45 általános iskolás gyermek vett részt, két osztályban végeztük a vizsgálatokat (átlagéletkor 8,96 év, szórás 0,16). A csoportban elfoglalt pozíció mérését egy egyszerűsített szociometriával végeztük, ami a társak megítélésére épült. A csoportban elfoglalt helyet meghatározta a pozitív és a negatív választások száma, így módon a vizsgált mintában három csoportot képeztünk: népszerű, ambivalens és elutasított. A tudatelmélet mérését az Arcok Teszttel és a Faux Pas Felismerése Teszttel végeztük. Az általános kognitív funkciók mérésére a munkamemória-kapacitást vizsgáló számlálási terjedelmet feltáró tesztet és a végrehajtó funkciókat mérő Stroop-tesztet alkalmaztuk.

Az eredmények szerint a munkamemória és a végrehajtó funkciók fejlettsége nem jósolja be a szociometriai pozíciót. Az eredmények arra utalnak, hogy nincs egyértelmű kapcsolat a népszerűség és a jobb tudatelméleti teljesítmény között. A csoportban elfoglalt pozíció alapján ambivalensnek ítélt gyermekeknek a legmagasabb a teljesítménye az egyes tudatelméleti teszteken, meghaladja a népszerű és az elutasított gyermekek teljesítményét. Mindez azt jelzi, hogy a jobb tudatelméleti képesség nem feltétlenül jár együtt a társak által megítélt népszerűséggel. A magasabb társas státusz mögötti folyamatok pontosabb feltérképezésére további kutatások szükségesek.